

[Alfred Jørgensen.]

der ikke blive lagt på skuldrene af de tolv mænd, der for fremtiden skal diktere den kunstneriske smag og være højeste instans for, hvad der er god kunst her til lands!

Når det i bemærkningerne hedder, at staten i vor tids samfund må have særlige forpligtelser overfor kunsten, må man spørge: Hvorfor må staten i vor tid have særlige forpligtelser overfor kunsten? Er det ikke sådan med alle sider af åndslivet, med kunsten som med opdragelsen og det religiøse liv, at det trives kun i frihed og uden indblanding fra statens side?

Når min reaktion overfor dette forslag er så stærk, er det af principielle og ikke i første række af økonomiske grunde. Det er min overbevisning, at det ikke vil fremme åndslivet, om et snævert kulturelt forskærrelaug skal råde for, hvad der må anses for lødig kunst. Jeg tror ikke på statens evne til at fremme åndslivet. Derfor må jeg også gå ind for, at kunsten bevarer sin frihed. Jeg er forøvrigt ikke ene om den opfattelse, for den har Grundtvig, frihedens ypperste forkæmper i dette land, givet udtryk for, når han formaner:

„Frihed for alt, hvad der kommer af ånd,

som ikke ændres, men arges ved bånd.“

Undervisningsministeren (Bomholt): Jeg takker socialdemokratiets og det radikale venstres ærede ordførere for deres velvillige indstilling til lovforslaget. Det skulle betyde en rimelig mulighed for dets gennemførelse. Jeg beklager, at venstre og det konservative folkeparti ved deres ærede ordførere stillede sig så køligt til forslaget, at det her i første omgang tager sig ud som en afvisning.

Det ærede medlem hr. Lars M. Olsen omtalte forskellige forhold, som jeg synes må have betydelig interesse for alle, der interesserer sig for kunstens stilling i befolkningen. Der er gennem staten ydet hovedstaden et stort plus — heri må jeg være enig med det ærede medlem — og dette lovforslag skulle gerne give hovedstaden humør til at gå i spidsen for kunstkøb, således at institutioner og virksomheder herigennem ser, at demokrati har brug for kunst. Det er utvivlsomt rigtigt, at der er ved at vokse en kunstforståelse og et

kunstbehov frem; det viser sig, som det ærede medlem sagde, ved den tiltagende interesse for kunst på arbejdspladserne, ved øget billedkunst i skolerne, ved kunstforeningernes virksomhed o. s. v., o. s. v. Det, vi altså nu skal gøre, er et redeligt forsøg på at finde frem til den rette form, hvorunder vi kan yde statsstøtte til udsmykning af offentlige bygninger.

Det ærede medlem omtalte forskellige private institutioner og den ikke altfor fremragende kunst, der er i Tivoli, og denne redegørelse kunne suppleres med mange andre iagttagelser. Mig undrer det at se, at så få af vore store hoteller, der dog modtager mange udenbys gæster, har værdifuld dansk kunst på væggene. Men vi kan iøvrigt også gå ind i vore egne stuer og se, at der er relativt få af de forsamlingsbygninger, som vore partier og bevægelser ejer, der er udsmykket med lødig kunst, en sådan kunst, der virkelig betyder noget.

Formanden: Jeg henstiller, at samtalerne i sidegangen føres mere sagte.

Undervisningsministeren (Bomholt): Det ærede medlem hr. Conrad Koføed fremkom med et forsinket nej til kunsternes demonstrationstog og gik iøvrigt ind for en kultur- og kunstpolitik, der måtte forekomme meget negativ. Det ærede medlem var imod dækningsforslaget, men i virkeligheden også mod en videregående støtte til kunsten.

Der er, synes jeg, et stort og alvorligt problem, der hedder kunst og folk. I vore dage søger kunstnerne at komme i kontakt med folket og tjene det, og så synes jeg også, at vi, der repræsenterer dette folk, skulle bidrage til at komme kunstnerne i møde, således at de får en mulighed for at udøve deres kunst. Kommunerne kan selv betale, siger det ærede medlem. Ja, nogle kan måske, for andre kniber det, og undersøger man, hvor mange andragender der fra kommunerne indgår til Ny Carlsbergfondet, har man indtryk af, at kommunerne ville sætte pris på en støtte også fra vor side. Det ærede medlem sagde, at mennesker tænker mere på de daglige fornødenheder end på anskaffelse af kunst. Men, ærede medlem, skulle og burde kunst ikke være en daglig fornødenhed?